

ההחלטה לשגר את חיל-האוויר להפצצת מרכז אש"ף בתוניסיה היתה

מבוססת על פירכה. אורי אבנרי מנסה בסידרה זו לפזר את הערפל

שבו מתקבלות ההחלטות, ולהשיב על השאלות המנסרות בחלל

הלב בימינו. הטימטוס המדהים של מילחמת-הלבנון. שהכנסת הצביעה בעדה כמעט פה אחד. הרג 654 ישראלים ורבות לבנונים. פלסטינים ואחרים. ההיסטוריונים יקבעו. קרוב לוודאי. כי בשנים 1986/1985 היתה קיימת הזדמנות מצויינת להשגת השלום בין ישראל והעולם הערבי. אך כאשר יפשפו במסימכים ימצאו כי בישראל לא התנהל על כך שום ויכוח רצינאלי – לא בממשלה. לא בכנסת ובוועדותיה. לא ברחוב. לא בעיתונות. לא היה אלא בליל של סיסמות-תעמולה. טענות-כזב. מישאלות הסודות ותישפוכת של רגשות. בקיצור: אידיוטזים.

בסידרה זו ייעשה נסיון לייצר כמה גולות אנטי-אידיוטיות. כלומר: להפעיל את ההגיון השפוי לגבי הסוגיות של תהליך-השלום.

איני בא להטיף כאן לדיעות מסויימות. שאני עצמי דוגל בהן. מישוהו אחר יכול להסיק מאותן העובדות מסקנות הפוכות. אך קודם כל יש לראות את המציאות כהווייתה.

אביא להלן כמה מסיסמות-ההבל המתהלכות כעת בישראל. בחוגי-השילטון ובכלי-התיקשורת. ואנסה להעמיד אותן במיבחן של הגיון פשוט.

הבעיה הקשה ביותר היא בעיית הטימטוס הפוליטי. בין אנשים אינטיליגנטיים יכול להיות – וגם צריך להיות – ויכוח על פיתרון בעיות המדינה. אבל הוויכוח הזה צריך להתבסס על עובדות מוסכמות. ועל ראיה ממוכחת של המציאות.

המציאות היא אחת. אפשר להציע פיתרונות שונים לבעייתיה. כאשר רוצים להגיע ממציאות א' למציאות ב' – אפשר להתווכח על טיבה של המציאות הרצויה. אני יכול לרצות במציאות מסויימת. ופלוני יכול לרצות במציאות אחרת. על כך צריך להתנהל ויכוח. אך לא על מהות המציאות הקיימת.

כאשר מתכחשים למציאות הקיימת. ורואים במקומה מציאות דמיונית – הרי נוטשים את דרך השפיות. הוויכוח חדל מלהיות רצינאלי. הוא עולה על דרך האיוולת.

יש תרופות אנטי-ביוטיות למילחמה בכל מיני מחלות. הלוואי והיו קיימות תרופות אנטי-אידיוטיות למילחמה בטימטוס הפוליטי.

הטימטוס הורג. ראינו מילחמות שנבעו מטימטוס (למשל: מילחמת-העולם הראשונה). שקטלו יותר בני-אדם מאשר המגיפה השחורה של ימי-הביניים. יותר מהסרטן וממחלות-

אנטי-אידיוטיות

את התשובה על כך לא נדע אלא אם כן נציע להם את ההצעה ברצינות. ואת ההצעה איננו יכולים להציע להם ברצינות, אלא אם כן החלטנו אנחנו אם אנחנו מוכנים לכך. ההחלטה היא שלנו. הציבור הישראלי: האם רובנו הגדול מוכן להחזיר את השטחים הכבושים האלה תמורת שלום רישמי ומלא. או לא?

אם התשובה היא „לא“ – כי אז נגמר הוויכוח. ואין כל טעם להמשיך בדיון. השאלה היחידה הנשארת לוויכוח היא איך נגן על מדינת-ישראל (בארץ-ישראל השלמה) במילחמות הבלתי-נמדי נעות, ובהן, במוקדם או במאוחר, מילחמה גרעינית, שבה יפעילו שני הצדדים נשק-השמדה טוטאלי.

אם התשובה היא „כן“ – הרי אז יתחיל הוויכוח על השאלות הבאות. כגון: למי להחזיר את השטחים הכבושים. באילו תנאים. איך לפתור את בעיות-הביטחון הכרוכות בפיתרון זה. בעיית ירושלים. בעיית-הפלסטיים. בעיית הסימון הסופי של הגבול ועוד ועוד.

ורק אחרי כל אלה – כשאנחנו יודעים מה אנחנו רוצים – מתעוררות שאלות כגון: עם מי לנהל את המשא-ומתן, בחסות מי, והיכן.

לשם מה מנהלים משא-ומתן. כלומר: חשוב הפיתרון שאליו רוצים לחזור, ולא הפרטים הטכניים. על הפרטים הטכניים כדאי לתת את הדעת רק אחרי שברור אל איזה יעד חותרים.

● „אין טעם שנורייב בינינו על תנאי העולם, כאשר אין עם מי לדבר“

זה נוח. אבל זאת שטות. כאשר נדע אנחנו על מה אנחנו מוכנים לדבר, יימצא מי שידבר עימנו.

לפני ישראל עומדת בעיקרו של דבר שאלה פשוטה לגמרי. בעלת מימדים היסטוריים. זה היה ברור כבר ב-1967. וזה לא השתנה עד היום. וזאת השאלה:

האם אנחנו מעדיפים את השלום על פני החוקת השטחים הכבושים, או שאנחנו מעדיפים את החוקת השטחים הכבושים על השלום.

את השאלה הזאת, שאחרים מאיתנו הציגו אותה כבר למחרת מילחמת ששת-הימים, מציגים עתה בפה מלא המלך חוסיין ויאסר ערפאת: שלום תמורת שטחים. כל השלום תמורת כל השטחים שנכבשו על-ידינו ב-1967.

השאלה אינה כרגע: האם הערבים באמת מוכנים לזה?

● „אין לנו עסק עם הפלסטינים. אנחנו צריכים להסתדר עם ירדן ועם מדינות-ערב“

יש לנו עסק עם הפלסטינים, מפני שהם קיימים: יותר מארבעה והצי מיליוני בני-אדם. המאמינים בלהט שהם עם פלסטיני. יותר משני מיליון מהם חיים תחת שילטון ישראלי. ו-700 אלף מאלה הם אזרחי-ישראל.

אם אין תוכנית להעלאת ארבעה וחצי מיליוני בני-אדם אלה בארבות של אישיוון חדשה כנגב (ויש היוגאים גם בכך), הרי כל תוכנית צריכה לכלול פיתרון לבעיה זו, שלא יסכן את קיום ישראל.

גירוש הפלסטינים האלה, גוסס מאיר כהנא (ובסתר-לב גם התחיה וחלק מהליכוד) לא היה פותר את הבעיה, אלא רק משנה את מהותה. ארבעה וחצי מיליון שונא-ישראל מעבר לגבולות המדינה היו מונעים כל יציבות במרחב. וממילא גם מונעים כל שלום עם ישראל.

אחרי מילחמת-העצמאות, השתררה האשליה כי השם „פלסטיני“ נמחק מהמפה. וכי העם הפלסטיני חדל מלהתקיים. יתכן שהרוד בן-גוריון האמין בכך. הוא בוודאי האמין כי הבעיה תיעלם מעצמה. במשך דור אחד או שניים.

מאז עברו שני דורות, ונעשו נסיונות בלא-ספור לחסל את העם הפלסטיני. לשבור את רצונו הלאומי. להביא אותו לייאוש ולהפקרת שאיפתו לקיום לאומי.

החל בפעולות-הגומל של ראשית שנות ה-50 וכלה בהפצצת מרכז אש"ף בתוניס – נכשלו כל הנסיונות האלה. מפני שהיו מבוססים על פירכה: שניתן להביא באמצעים צבאיים לחיסול רצונו הלאומי של עם. פירכה זו מקורה בבורות, בהתייחסות ובוזלזול באוייב – תכונות מוסכמות בכל מלחמה.

כיום נוערת הבעיה יותר מאשר אי-פעם. די להביט בגליון כלשהו של עיתון ישראלי כדי להיווכח כי מדי יום מוקדש יותר מחצי השטח למאבק הישראלי-פלסטיני ולספיון: פיגועים הדרים, מעשי הרג והרס, התוצאות הכלכליות, עליית הגזענות בארץ. הלחמה הפוליטית כרחכי העולם, ועוד ועוד. לגבי בעיה ש„נעלמה“ לפני 36 שנים. זהו מצב תמוה.

לא יכול להיות ויכוח רציני בין אנשים אינטי-לוגנטיים על עצם קיומה של הבעיה הפלסטינית והצורך למצוא לה פיתרון. יכול להיות רק ויכוח על טיב הפיתרון.

● „לא ננהל משא-ומתן עם (אש"ף). הפלסטינים וכו'...“ לא ננהל משא-ומתן במיסגרת (ועידה בינלאומית, תיווך אמריקאי וכו')...“

דיבורים מסוג זה, השולטים כיום במדיניות הישראלית, הם שיא חוסר-ההגיון אם מתייחסים אליהם ברצינות ולא כאל טכסיסים למניעת כל משא-ומתן בכלל. בחיים המדיניים, יש ערך מסויים לפרטים טכניים, כגון צורת המשא-ומתן, אך זהו ערך פעוט. העיקר אינו אך מנהלים משא-ומתן ודרך מי, אלא

בברואר 1948: אנשי-פלמ"ח במלחמה מול הפלסטינים אחרי החלטת החלוקה